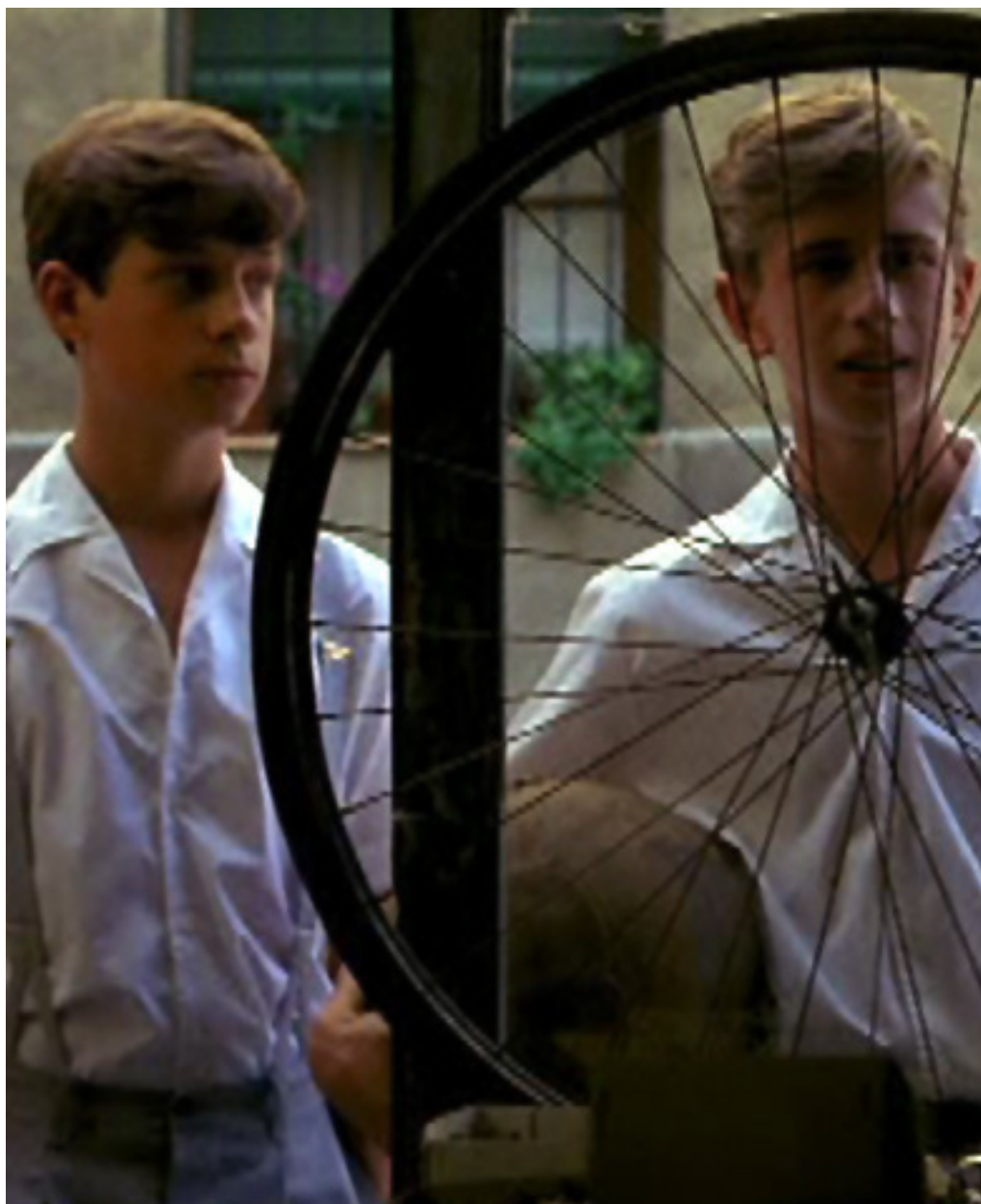

dossier didàctic

LAS BICICLETAS SON PARA EL VERANO

#ServeisEducatius
#FilmotecaEscoles

Filmoteca
de Catalunya

 Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

A partir de secundària

contingut

INFORMACIÓ PRÀCTICA

| PÀGINA 2

*FITXA TÈCNICA
CONCEPTES CLAU
SINOPSI
LA CRÍTICA DIU*

PER A REFLEXIONAR

| PÀGINA 4

PROPOSTA D'ACTIVITATS

| PÀGINA 5

ANÀLISI

Context

Llenguatge cinematogràfic

Narrativa

ACCIÓ

REFLEXIÓ

COMPLETEU EL VISIONAT

| PÀGINA 7

Informació pràctica

LAS BICICLETAS SON PARA EL VERANO

FITXA TÈCNICA

Direcció: Jaime Chávarri

Guió: Savador Maldonado (Teatre: Fernando Fernán-Gómez)

Música: Francisco Guerrero

Fotografia: Miguel Ángel Trujillo

Interpretació: Amparo Soler Leal, Agustín González, Victoria Abril, Alicia Hermida, Gabino Diego, Marisa Paredes, Patricia Adriani, Laura del Sol

Producció: Espanya

Any: 1984

Duració: 103 min.

V.O: Castellà

No recomanada a menors de 13 anys

CONCEPTES CLAU

Guerra civil espanyola - Franquisme

República espanyola - Bàndol nacional

Dictadura - Costums - Falange espanyola

Sindicalisme - Adolescència

SINOPSI

El 18 de juliol de 1936 esclata la Guerra Civil espanyola. Una família madrilenya formada per un matrimoni i dos fills conviuen amb la seva criada i els seus veïns el dia a dia d'una cruenta guerra. El nen de la casa desitja que el seu pare li regali una bicicleta encara que hagi suspès assignatures, però l'inici de la guerra fa que aquest regal anhelat

s'ajorni de manera indefinida. Adaptació d'una obra de teatre de Fernando Fernán-Gómez que recorre a la seva nostàlgia adolescent durant la guerra civil.

LA CRÍTICA DIU

Las bicicletas son para el verano va donar a Jaime Chávarri l'oportunitat d'apropar-se a un fet històric -la Guerra Civil espanyola- amb la mirada propera i quotidiana d'una comèdia de costums. Perquè la contesa no és el centre de l'acció, sinó el teló de fons que va minant, de manera silenciosa, la convivència i la personalitat dels que la pateixen. L'argument té una estructura cíclica: al començament dos nens -un d'ells Gabino Diego, descobert pel cinema en aquesta pel·lícula- juguen alegrement a la guerra en un descampat; al final, uns altres nois corren pel mateix solar arrossegant una pancarta que diu 'No pasarán'. Entre totes dues imatges han passat gairebé tres anys. Un temps on les il·lusions i els desitjos dels personatges han estat brutalment substituïts per l'amarga realitat.

L'adaptació plantejava diferents dificultats. En primer lloc, calia reduir les tres hores de durada del text original a

Informació pràctica

LAS BICICLETAS SON PARA EL VERANO

poc més d'hora i mitja, eliminant nombroses escenes secundàries que, tanmateix, donaven vida al relat. Per evitar que el film fos massa estàtic i teatral, es van afegir seqüències al carrer, filmant a Madrid durant els mesos d'estiu, a temperatures elevades tot fingint que els fets passaven a l'hivern, un ampli repartiment, molts nens inexperts i havent d'improvisar molts cops. És per això que Jaime Chávarri recorda aquest rodatge com un dels més difícils de la seva carrera.

Malgrat algunes crítiques negatives, més preocupades en comparar la versió teatral amb la cinematogràfica que en analitzar la tasca de Chávarri i el seu equip, l'èxit de l'adaptació va ser gairebé unànime. Potser per primer cop, el director va trobar uns personatges que connectaven des del principi amb l'espectador. I va saber mantenir la barreja d'humor i drama que caracteritzava l'obra original de Fernán-Gómez. Durant molt de temps, Chávarri no va sentir massa estima pel resultat final de *Las bicicletas son para el verano*. Li semblava un treball fet amb precipitació, convencional i sense prou càrrega emotiva. Trigaria anys a acceptar que havia fet una bona feina,

traslladant a la pantalla una gran obra valuosa, plena de tendresa i humanitat, i protagonitzada per una família feliç.

Alvares, Rosa ; Romero, Antolín. *Jaime Chávarri: vivir rodando*. Valladolid : Semana Internacional de Cine de Valladolid, 1999.

“

Déu sap quan tornarà a haver-hi un altre estiu.

”

DON LUIS (PERSONATGE)

Proposta d'activitats

ANÀLISI

CONTEXT

A la guerra civil espanyola (1936-1939) es van enfrontar dos bàndols (els anomenats 'republicà' i 'nacional'). Quins són els idearis de tots dos? Quins personatges de la pel·lícula creus que encaixen en un o l'altre bàndol?

Quins altres films coneixes que tractin la Guerra Civil espanyola? Busca diferències i similituds amb *Las bicicletas son para el verano*.

Aquest film està basat en una obra teatral de Fernando Fernán-Gómez catalogada en el gènere 'costumista'. Busca les característiques d'aquest gènere i observa si es veuen reproduïdes al film.

LLENGUATGE CINEMATogrÀFIC

Jaime Chávarri es va inspirar en fotografies de Robert Capa de la Guerra Civil per a les primeres escenes de la pel·lícula. Busqueu aquestes imatges. Com enteneu les fonts d'inspiració? Com dialoga la inspiració amb la idea d'originalitat?

NARRATIVA

'No pasarán' és un dels lemes que veiem a la seqüència del film del setge a Madrid. Què significa? Quin és l'origen? Busca informació sobre Dolores Ibárruri Gómez, la Pasionaria. Qui va ser?

Els personatges de la pel·lícula representen diferents perfils sociològics que existien en la II República, ¿els podeu identificar?

Proposta d'activitats

ACCIÓ

Quan éreu petits jugàveu a ser guerrers o a les guerres? Després vau començar a jugar a participar en conflictes en format digital? Visualitzeu un fragment de l'obra de Harun Farocki *Serious Games* (LINK 1). Construïu ponts narratius entre les vostres experiències amb l'univers dels videojocs i els visionats.

REFLEXIÓ

Encara que la guerra pareix un conflicte del passat, encara hi trobem molts conflictes internacionals actius. Llegiu aquest [article](#) (LINK 2). Estàveu assabentats de tots els que es mencionen? Per quins motius s'enfronten els territoris?

Completeu el visionat

BIBLIOGRAFIA I FILMOGRAFIA

Alberich, Enric. *Las bicicletas de Jaime Chávarri*. "Dirigido por", núm. 112 (feb. 1984), pàg. 14-19.

Alvares, Rosa ; Romero, Antolín. *Jaime Chávarri: vivir rodando*. Valladolid : Semana Internacional de Cine de Valladolid, 1999.

Las Bicicletas son para el verano (DVD). [S.l.]: Diario El Mundo, DL 2008.

Las Bicicletas son para el verano. "Casablanca", núm. 29 (marzo 1984), pàg. 52.

Payán, Javier Juan. *Las Cien mejores películas sobre la Guerra Civil Española*. Madrid: Cacitel, DL 2005.

Valdés, J.S. *Las bicicletas son para el verano*. "Casablanca", núm. 34 (oct. 1983), pàg. 25-27.

Links:

LINK 1:
https://www.youtube.com/watch?v=TcKL-_RtU5Y&t=280s

LINK 2:

<https://www.lavanguardia.com/internacional/20190120/454204868905/mapa-guerras-2019.html>

Tots els llibres, revistes, pel·lícules i bandes sonores citats els trobareu a la Biblioteca del Cinema.

Topogràfic del film:

V 12057